

Zdravstvene storitve, ki jih opravljajo zdravniki z dodatno kvalifikacijo iz homeopatije – Zahteve za storitve zdravstvenega varstva, ki jih opravljajo zdravniki z dodatno kvalifikacijo iz homeopatije

Services of Medical Doctors with additional qualification in Homeopathy (MDQH) – Requirements for health care provision by Medical Doctors with additional qualification in Homeopathy

Services de santé des docteurs en médecine ayant une qualification complémentaire en homéopathie - Exigences relatives aux prestations de soins de santé fournies par les docteurs en médecine ayant une qualification complémentaire en homéopathie

[SIST EN 16872:2016](#)

Dienstleistungen von Ärzten mit Zusatzqualifikation in Homöopathie – Anforderungen an die Gesundheitsversorgung durch Ärzte mit Zusatzqualifikation in Homöopathie

---

ICS 11.020.10

Referenčna oznaka
SIST EN 16872:2016 (sl)

Nadaljevanje na strani II in od 1 do 25

NACIONALNI UVOD

Standard SIST EN 16872 (sl), Zdravstvene storitve, ki jih opravljajo zdravniki z dodatno kvalifikacijo iz homeopatije – Zahteve za storitve zdravstvenega varstva, ki jih opravljajo zdravniki z dodatno kvalifikacijo iz homeopatije, 2016, ima status slovenskega standarda in je istoveten evropskemu standardu EN 16872 (en, de, fr), Services of Medical Doctors with additional qualification in Homeopathy (MDQH) – Requirements for health care provision by Medical Doctors with additional qualification in Homeopathy, 2016.

NACIONALNI PREDGOVOR

Evropski standard EN 16872:2016 je pripravil projektni odbor Evropskega komiteja za standardizacijo CEN/TC 427 Services of Medical Doctors with additional qualification in Homeopathy. Slovenski standard SIST EN 16872:2016 je prevod evropskega standarda EN 16872:2016. V primeru spora glede besedila slovenskega prevoda v tem standardu je odločilen izvirni evropski standard v enem izmed treh uradnih jezikov CEN. Slovensko izdajo standarda je v sodelovanju s Slovenskim homeopatskim društvom pripravil tehnični odbor SIST/TC VAZ Varovanje zdravja.

Odločitev za privzem tega standarda je dne 7. 11. 2016 sprejel Strokovni svet SIST za splošno področje.

OSNOVA ZA IZDAJO STANDARDA

- privzem standarda EN 16872:2016

OPOMBE

iTeh STANDARD PREVIEW

- Povsod, kjer se v besedilu standarda uporablja izraz »evropski standard«, v SIST EN 16872:2016 to pomeni »slovenski standard«. [\(standards.itech.ai\)](#)
- Uvod in nacionalni predgovor nista sestavna dela standarda. [SIST EN 16872:2016](#)
- Ta nacionalni dokument je istoveten EN 16872:2016 in je objavljen z dovoljenjem <https://standards.itech.ai/cnd/1/2016d/sist/en-16872-2016-8d78-ff2257063dc9/sist-en-16872-2016>

CEN-CENELEC
Upravni center
Avenue Marnix 17
B-1000 Bruselj

This national document is identical with EN 16872:2016 and is published with the permission of

CEN-CENELEC
Management Centre
Avenue Marnix 17
B-1000 Brussels

Slovenska izdaja

Zdravstvene storitve, ki jih opravljajo zdravniki z dodatno kvalifikacijo iz homeopatije – Zahteve za storitve zdravstvenega varstva, ki jih opravljajo zdravniki z dodatno kvalifikacijo iz homeopatije

Services of Medical Doctors with additional qualification in Homeopathy (MDQH) – Requirements for health care provision by Medical Doctors with additional qualification in Homeopathy

Services de santé des docteurs en médecine ayant une qualification complémentaire en homéopathie – Exigences relatives aux prestations de soins de santé fournies par les docteurs en médecine ayant une qualification complémentaire en homéopathie

Dienstleistungen von Ärzten mit Zusatzqualifikation in Homöopathie – Anforderungen an die Gesundheitsversorgung durch Ärzte mit Zusatzqualifikation in Homöopathie

iTeh STANDARD PREVIEW

Ta evropski standard je CEN sprejel dne 6. avgusta 2016.

(standards.iteh.ai)

Člani CEN morajo izpolnjevati notranje predpise CEN/CENELEC, ki določajo pogoje, pod katerimi dobija ta standard status nacionalnega standarda brez kakršnihkoli sprememb. Najnovejši seznam teh nacionalnih standardov in njihovi bibliografski podatki se na zahtevo lahko dobijo pri Upravnem centru CEN-CENELEC ali pri kateremkoli članu CEN.
<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist-en-16872-2016-8d78-ii2257063dc9-sist-en-16872-2016>

Ta evropski standard obstaja v treh uradnih izdajah (angleški, francoski in nemški). Izdaje v drugih jezikih, ki jih člani CEN na lastno odgovornost prevedejo in izdajo ter prijavijo pri Upravnem centru CEN-CENELEC, veljajo kot uradne izdaje.

Člani CEN so nacionalni organi za standarde Avstrije, Belgije, Bolgarije, Cipra, Češke republike, Danske, Estonije, Finske, Francije, Grčije, Hrvaške, Irske, Islandije, Italije, Latvije, Litve, Luksemburga, Madžarske, Malte, Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, Nemčije, Nizozemske, Norveške, Poljske, Portugalske, Romunije, Slovaške, Slovenije, Španije, Švedske, Švice, Turčije in Združenega kraljestva.

CEN

Evropski komite za standardizacijo
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Upravni center CEN-CENELEC: Avenue Marnix 17, B-1000 Bruselj

Predgovor k evropskemu standardu

Dokument (EN 16872:2016) je pripravil tehnični odbor CEN/TC 427 »Projektni odbor za zdravstvene storitve zdravnikov z dodatno kvalifikacijo iz homeopatije«, katerega sekretariat vodi ASI.

Ta evropski standard mora dobiti status nacionalnega standarda bodisi z objavo istovetnega besedila bodisi z razglasitvijo najpozneje do aprila 2017; nacionalne standarde, ki so v nasprotju s tem standardom, pa je treba umakniti najpozneje aprila 2017.

Opozoriti je treba na možnost, da je lahko nekaj elementov tega dokumenta predmet patentnih pravic. CEN ne prevzema odgovornosti za identifikacijo katerihkoli ali vseh takih patentnih pravic.

Skladno z notranjimi predpisi CEN-CENELEC morajo ta evropski standard obvezno uvesti nacionalne organizacije za standarde naslednjih držav: Avstrije, Belgije, Bolgarije, Cipra, Češke republike, Danske, Estonije, Finske, Francije, Grčije, Hrvaške, Irske, Islandije, Italije, Latvije, Litve, Luksemburga, Madžarske, Malte, Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, Nemčije, Nizozemske, Norveške, Poljske, Portugalske, Romunije, Slovaške, Slovenije, Španije, Švedske, Švice, Turčije in Združenega kraljestva.

iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

[SIST EN 16872:2016](#)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/5b793c09-35b9-4246-8d78-ff2257063dc9/sist-en-16872-2016>

VSEBINA	Stran
Predgovor k evropskemu standardu	2
Uvod	5
1 Področje uporabe	6
2 Izrazi in definicije	6
3 Kompetence	8
3.1 Splošno.....	8
3.2 Zahtevano znanje in razumevanje	8
3.3 Zahtevane sposobnosti in veščine	8
3.4 Povezava med konvencionalnim in homeopatskim pristopom	9
4 Klinična praksa	9
4.1 Homeopatska anamneza	9
4.2 Homeopatska analiza primera.....	9
4.3 Nadaljnja obravnavna in vodenje bolnika.....	10
4.4 Zahteve za zdravstveno dokumentacijo	10
5 Etični kodeks	10
5.1 Osnovna načela.....	10
5.2 Načela zdravnikovega odnosa do poklica	11
5.3 Načela zdravljenja	12
5.4 Načela vsakodnevnega dela	12
6 Izobraževanje	13
6.1 Splošno.....	13
https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/5b793c09-35b9-4246-8d78-fb2257063dc9/sist-en-16872-2016	13
6.2 Osnovne zahteve programa homeopatskega izobraževanja	14
6.2.1 Zahteve za sprejem	14
6.2.2 Zahteve programa homeopatskega izobraževanja	14
6.3 Rezultati izobraževanja	14
6.3.1 Glavni rezultati	14
6.3.2 Zahtevano znanje in veščine	14
6.3.3 Izvajanje programa homeopatskega izobraževanja	15
6.4 Preverjanje znanja.....	15
6.5 Stalni strokovni razvoj	15
6.5.1 Stalni strokovni razvoj za zdravnike homeopate	15
6.5.2 Stalni strokovni razvoj poklica	15
Dodatek A (normativni): Učni načrt	16
A.1 Pregled	16
A.2 Predmetnik	16
A.2.1 Splošno	16
A.2.2 Postopek zdravljenja	16
A.2.3 Obravnavanje primera in klinična pot.....	18
A.3 Stalni strokovni razvoj	20

A.3.1 Stalni strokovni razvoj za zdravnike.....	20
A.3.2 Stalni strokovni razvoj poklica.....	20
Dodatek B (informativni): Smernice za preverjanje znanja	21
Dodatek C (informativni): Priporočeni seznam homeopatskih zdravil za poučevanje	23
Bibliografija	25

iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

SIST EN 16872:2016
<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/5b793c09-35b9-4246-8d78-ff2257063dc9/sist-en-16872-2016>

Uvod

Homeopatijo je pred več kot 200 leti utemeljil nemški zdravnik dr. Samuel Hahnemann; od takrat se je razvila v dovršeno prakso anamneze, diagnostike, predpisovanja zdravil in zagotavljanja dolgotrajne obravnave. Temelji na načelu podobnosti »podobno se zdravi s podobnim«. Nekateri zdravniki in filozofi to načelo priznavajo že stoletja, toda Hahnemann je prepoznał njegovo univerzalnost, na njem zgradil celovit medicinski sistem z lastnim pojmovanjem zdravja in bolezni ter ga opisal v svojem temeljnem delu Organon umetnosti zdravljenja [1]. Homeopatija se je razvila na podlagi in v okviru zahodne, zlasti evropske medicinske vede, in se danes v svetu izvaja v več kot 70 državah.

Namen evropskega standarda je določiti minimalne standarde kakovosti homeopatskega zdravljenja ter zagotoviti visoke standarde na področju izobraževanja, usposabljanja in izvajanja homeopatije pri zdravnikih. Bolnikom, ki se odločijo za homeopatijo, bi bilo treba zagotoviti primerno kakovost in standard ponujene oskrbe.

Cilj standarda je tudi uskladiti strokovne standarde pri izvajanju homeopatije med zdravniki v Evropi in vključiti visokokakovostno homeopatijo v evropski sistem zdravstvenega varstva. Skladno s priporočili strategije Svetovne zdravstvene organizacije za tradicionalno medicino 2014–2023 [2] bo vodilnim na področju zdravstvenega varstva v pomoč pri oblikovanju rešitev, ki zdravje in avtonomijo bolnika obravnavajo širše.

iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

[SIST EN 16872:2016](#)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/5b793c09-35b9-4246-8d78-ff2257063dc9/sist-en-16872-2016>

1 Področje uporabe

Ta evropski standard določa minimalne zahteve za zdravnike z dodatno kvalifikacijo iz homeopatije in njihove zdravstvene storitve.

Ta evropski standard se ne uporablja za storitve, ki jih opravijo osebe, ki niso zdravniki, niti za pripravo homeopatskih zdravil, niti za metodologijo in izvedbo homeopatskih preizkusov.

2 Izrazi in definicije

Za namene tega dokumenta se uporabljajo naslednji izrazi in definicije.

2.1

akutna bolezen

hiter patološki proces, ki ponavadi izzveni bolj ali manj hitro, a vedno v doglednem času

[VIR: Hahnemann, Kronične bolezni, njihova posebna narava in homeopatsko zdravljenje]

2.2

kronična bolezen

bolezen, ki se pogosto začne neopazno, a dinamično vpliva na organizem in povzroči postopen odklon od zdravega stanja

[VIR: Hahnemann, Organon umetnosti zdravljenja, paragraf 72]

2.3

konstitucija

iTeh STANDARD PREVIEW

(standards.iteh.ai)

fizične in psihološke značilnosti, ki določajo posameznika, vključno s fizičnimi in psihološkimi odzivi na dražljaje in okoliščine, ki se pojavljajo v vsakodnevnom življenju

2.4

SIST EN 16872:2016

smer zdravljenja

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/5b793c09-35b9-4246>

progresivno izboljšanje bolnikovega stanja, ki ga izkazuje potek bolezenskega procesa, in sicer od zgoraj navzdol, od znotraj navzven, od bolj pomembnih organov k manj pomembnim in od duševnega k fizičnemu; simptomi se umikajo v smeri, ki je nasprotna njihovemu nastanku

Opomba 1: Smer zdravljenja se lahko določi na podlagi sprememb v bolezenskem procesu.

2.5

splošni simptomi

splošno

bolezensko dogajanje, ki prizadene človeka kot celoto in je povezano z več področji ali vidiki

PRIMER: Vročina, znojenje ali šibkost.

2.6

homeopatsko zdravilo

homeopatsko zdravilo, predpisano po načelu podobnosti

[VIR: Direktiva 2001/83/ES, spremenjena z direktivo 2004/27/ES, čl. 1(5)] [3]

2.7

izbira homeopatskega zdravila

primerjava ustreznih homeopatskih zdravil in diferenciacija med njimi, da se na podlagi načela podobnosti za vsakega bolnika izbere najprimernejše homeopatsko zdravilo

2.8**homeopatski preizkus**

metoda, ki se v homeopatiji uporablja za določanje simptomov homeopatskega zdravila, in sicer tako, da se zdravim prostovoljem predpišejo odmerki homeopatsko potencirane substance, ki lahko sproži simptome

Opomba 1: Ustreza homeopatskemu patogenetskemu preizkusu.

2.9**homeopatija**

medicinski pristop, pri katerem se bolniku predpiše homeopatsko zdravilo z namenom izboljšanja zdravja

2.10**homeopatska materija medika**

celota zbranega znanja o terapevtskih lastnostih zdravil, ki se uporabljajo pri homeopatskem zdravljenju

2.11**zdravnik z dodatno kvalifikacijo iz homeopatije****zdravnik homeopat**

zdravnik, ki se je dodatno izobraževal na področju homeopatije in je usposobljen za to, da homeopatijo vključi v zdravstveno oskrbo bolnikov v praksi splošne medicine, konvencionalni specialistični praksi ali izključno homeopatski praksi

2.12**teorija o miazmah**

Hahnemannova teorija o etiologiji in razvoju kroničnih ali ponavljajocih se bolezni ugotavlja, katere bolezni bi lahko bile pridobljene ali dedne in katere lahko povzročijo nagnjenost k določeni bolezni

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

2.13**modaliteta**

SIST EN 16872:2016

okoliščina, ki poslabša ali izboljša nek simptom ali celotno klinično sliko bolnika

8d78-ff2257063dc9/sist-en-16872-2016

2.14**potenca**

stopnja, na katero je potencirano homeopatsko zdravilo

2.15**potenciranje****dinamizacija**

način priprave homeopatskega zdravila s trituračijo ali pretresanjem med vsakim zaporednjem redčenjem

2.16**načelo podobnosti**

terapevtska uporaba zdravil za zdravljenje simptomov, podobnih tistim, ki jih izzovejo pri zdravem človeku

2.17**repertorizacija**

tehnika uporabe repertorija za prepoznavanje homeopatskega zdravila, katerega materija medika se najbolj ujema s totaliteto simptomov bolnika

2.18**repertorij**

sistematična navzkrižna primerjava simptomov in bolezenskih znakov s homeopatskimi zdravili

2.19

rubrika v repertoriju

rubrika v repertoriju, ki simptome, znake ali klinično diagnozo povezuje z ustreznimi homeopatskimi zdravili

2.20

potlačitev (supresija)

zdravljenje, ki ne poteka v smeri ozdravitve

2.21

totaliteta simptomov

celotna bolezenska slika, vključno z duševnimi, splošnimi in lokalnimi simptomi bolnika

3 Kompetence

3.1 Splošno

Homeopatija ponuja drugačen pristop k pojmovanju bolezni in odnosu do bolnika. Zdravniki homeopati delajo na enak način kot njihovi konvencionalni kolegi, le da pri zdravljenju bolnikov vključujejo homeopatijo. Zdravnik homeopat mora pri obravnavi upoštevati vse etične in poklicne vrednote, kompetence in odgovornost, ki se pričakujejo od zdravnika; pri tem celovito oceni bolnikove potrebe in sodeluje z drugimi medicinskimi strokovnjaki, katerih oskrbo bolnik že prejema ali bi jo utegnil potrebovati.

3.2 Zahtevano znanje in razumevanje

iTeh STANDARD PREVIEW

Poleg konvencionalnega usposabljanja mora zdravnik homeopat poznati in razumeti:

- a) področje uporabe in pomen homeopatije ter prepoznavati njen prispevek, ki ga vključi v zdravljenje bolnika;
- b) zdravje in dinamiko bolezni, tudi s poglobljenim razumevanjem kroničnih bolezni; https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/5b793c09-35b9-4246-8d78-12297059a0/sist_en_16872_2016
- c) komunikacijske veščine, še zlasti zaradi posebnosti homeopatske anamneze;
- d) bolnika kot posameznika;
- e) sposobnost bolnika za samozdravljenje in samouravnavanje ter ukrepe, ki so mu na voljo za spodbujanje teh procesov;
- f) pomembnost samega terapevtskega srečanja;
- g) znanstvene osnove homeopatije, dokaze in argumente, ki jo podpirajo;
- h) omejitve homeopatije;
- i) uporabo homeopatije kot dopolnilne terapije pri preventivni, profilaktični in paliativni oskrbi ter
- j) potrebo, da deluje v varnem medicinskem kontekstu in v okviru širšega načrta zdravljenja, ki nujno vključuje tudi poznavanje diagnoze, prognoze in konvencionalnega zdravljenja.

3.3 Zahtevane sposobnosti in veščine

Zdravnik homeopat mora biti sposoben:

- a) pridobiti ustrezeno informirano privolitev za izvajanje homeopatskega zdravljenja;
- b) priti do celovitih podatkov, saj predpisovanje homeopatskega zdravila izhaja tako iz celostnega pristopa k bolniku kot iz patoloških indikacij; vsi vidiki primera in bolnika so pomembni;
- c) pridobiti simptome in znake na fizični, čustveni in duševni ravni s pomočjo anamneze, pregleda in vseh dodatnih analiz, potrebnih za izbiro homeopatskega zdravila;
- d) jasno komunicirati z bolniki, njihovimi svojci in drugim zdravstvenim osebjem ter
- e) zagotoviti, da so bolniki celovito seznanjeni o svoji izbiri zdravljenja in oskrbe.

3.4 Povezava med konvencionalnim in homeopatskim pristopom

Zdravnik homeopat izbere najprimernejši način zdravljenja za bolnika, ki je lahko konvencionalen, homeopatski ali oboje. Zdravnik homeopat bi moral poznati indikacije in omejitve homeopatije, na kar deloma vplivajo njegova izobrazba in izkušnje. Homeopatija kot metoda zdravljenja se lahko uporablja tako v splošni kot v specialistični medicini.

4 Klinična praksa

4.1 Homeopatska anamneza

Celovita anamneza je v homeopatiji najpomembnejši diagnostični instrument. Pri jemanju anamneze je treba oceniti indikacije za homeopatsko zdravljenje. Pri homeopatski anamnezi mora zdravnik homeopat:

- prepozнати znake in simptome stanja bolnika v smislu konvencionalne medicinske diagnoze in
- opredeliti podatke, potrebne za izbiro homeopatskega zdravila.

Strokovne zahteve za homeopatsko anamnezo morajo vključevati:

- beleženje spontano vidnih ugotovitev, vedenja in gibov;
- zapisovanje spontane pripovedi bolnika;
- prepoznavanje totalitete simptomov v vodenem pogovoru;
- podrobnejšo seznanitev z najpomembnejšimi podrobnostmi na področju duševnosti in čustev, splošnih in lokalnih simptomov ter modalitetami;
- celovito anamnezo z zdravstvenimi, biografskimi in socialnimi podatki ter
- celovito družinsko anamnezo.

Pri homeopatski anamnezi je treba opraviti natančen telesni pregled bolnika, da se ugotovijo in podrobneje opišejo vsi fizični znaki in simptomi, tudi znaki, vidni na zunaj.
<https://standards.iten.ai/catalog/standards/sist-en-16872-2016-8d78-ff2257063dc9/sist-en-16872-2016>

4.2 Homeopatska analiza primera

Pri homeopatski analizi primera mora zdravnik homeopat oceniti simptome in ugotovitve skladno s homeopatskimi načeli.

Zdravnik homeopat mora zlasti:

- prepozнати simptome, ki so značilni za posameznega bolnika;
- oceniti, kateri simptomi so pomembni pri izbiri zdravila;
- prepozнати simptome, pomembne za spremljanje učinka terapije (simptomi za spremljanje napredka zdravljenja);
- analizirati in oceniti uspešnost na podlagi simptomov za spremljanje napredka zdravljenja ob upoštevanju predvidenega spontanega napredka in načel smeri zdravljenja v homeopatiji;
- primerjati in opraviti diferencialno analizo homeopatskih zdravil na podlagi materije medike;
- poznati različne pristope, metode in orodja za izbiro primerenega homeopatskega zdravila;
- biti seznanjen z uporabo repertorija in omejitvami pri njegovi uporabi.